

עין משפט
נר מצוה

יצאות השבת פרק ראשון שבת

מסורת הש"ס

בא א"ר מ"ר מ"ר מ"ר
ה' ה' טו"ס ט"ו ס"י ס"י
ס"ה ס"ה ט"ו ט"ו
ב"ב ס"ב ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב ס"ב

מוסף רש"י

לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'
לדעת ר' אבהו ה' ה' ה' ה'

שאינו בית הכסא דנפיש וזהמא.
(דף ק. ג.) גרס בני רבינא הומוני
המרקז מהו אלמא במרקז נמי מיבעי
מן הספרים משום דהוה ארבעה וכו'
מאי לכו כי היכי דלא איפשיטא ליה
מבית הכסא הי"ג לא איפשיטא ליה
מבית המרקז ומשני שאני בית הכסא
דנפיש וזהמיה להכי לא איפשיטא ליה
אלא מרקז נטר דבעיא הדך פשטא
ל"ג הומוני לבית המרקז אינו מדברי
רבינא אלמא ה"ש"ס הוא דמסוק שאינו
רולא לחלק וכן יש בכמה מקומות:
דמתרגמינן אהא אהא מהיטא.
תימה דשלוט נמי
ממרגמינן דעבד ליה שלום וי"ל דהתם
קראו שלום על שם שהוא עושה שלום
דלי לא קראו שלום אלמא בעי למימר
ה' שלום ה' העושה לו שלום א"כ
ה"ל למימר ה' שלום:

הנותן מתנה לחברו צריך להודיעו.

דוקא כמתנה שנתן לו
ע"י ארבעה שאין המקבל ממתייש אל
הנותן דקרא שמקבל ממתייש
יחבה ניהיה. דמותרת לזרים
כפירוש הקיטורס והכי
מוכח בפרק הירוע (פולין ק"ג). והא
דלמר בפ"ג דמטות (דף סה.) חזקה
לכהונה חילוק מתנות כגון שמעיד לו
דעבורת כהונה יחבה ניהליה:
ה"ג נתגלגל הרבר וירדו אבותינו
למצרים. ואע"ג דגלגלו ה"כ
נגוד דמיתו (בבבא ש"ט) ועבדוס
ועו אומס שמה לא היה נגוד עליהם
עינוי כ"כ אלמא ע"י זה שהיה ארבע
מלות שנה התחילו (ק) קודם שגולד
יחלק ל' שנים: וישל סדוס י"ב
שנה. כמו שמותיו בקוי: שהיה ארבעה
בן מ"ח שנה כשנבנת סדוס ושלותה
כ"ו שנים משמע שהיה ארבעה בן
ע"ג כשהיה א"ת המלכים ובסדר עולם
משמע שהיה בן ע"ה שנה כשהיה
א"ת המלכים דקלמר הם ארבעה
אזינו כשנדבר עמו בין הנחרים בן
ע' שנה היה שאלמר ויהי מקן
שליש שנה וגו' וחד לחן ושהיה
ש"ס שנה שאלמר ואכרס בן
חמש שנים ושנעים שנה נלאתו מחן
וגו' ושמה שנה שילא מחן שנת
רבע היה ירד למצרים ושהיה ש"ג
חדשים נא וישן א"ת נלאתו ממלך
הוא שנה כשכב את המלכים ולפ"ז
לא היה שלמה אלמא כ"ד וזריך
לומר שהיה כשלה ב' שנים במלכה:
ולא

תימה בסוף פ"ק דגדריס
כזהמנתו: ויקרא לו. גרעון להקציה ה'
אמונה נבית הכסא: לריך לטודיעו.
ומתוך כך מתהליץ דבדרים ואינו נוצם
כבוד דשמא יתיניש לקבלה

שאינו בית הכסא דמאיים: אין שם שאילת שלום
מסייע ליה לרב המנונא משמיה דעולא דאמר
אסור לאדם שיתן שלום לחבירו בבית המרחץ
משום שנאמר ויקרא לו ה' שלום אלא מעתה
הימנותא נמי אסור למימר בבית הכסא דכתי'
האל הנאמן וכו"ה"ג והאמר רבא בר מחסיה
אמר רב חמא בר גוריא אמר רב אשרי למימר
הימנותא בבית הכסא התם שם גופיה לא
איקרי הכי דמתרגמינן אהא מהיטא הכא
שם גופיה איקרי שלום דכתיב ויקרא לו ה'
שלום: ואמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא
בר גוריא אמר רב הנותן מתנה לחבירו צריך
להודיעו שנאמר לרעה כי אני ה' מקדשכם
ה' תניא נמי הכי לרעה כי אני ה' מקדשכם
א"ל הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית
גנאי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל
לך והודיעם מכאן ארשב"ג הנותן פת לחנינו
צריך להודיע לאמו מאי עביד ליה אמר אבי
ישאיף ליה משמא ומלי ליה כוחלא והאידיא
דחיישי לכשפים מאי אמר רב פפא שאיף ליה
מאורו המין איני והאמר רב חמא (בר)
הניא הנותן מתנה לחבירו א"צ להודיעו
שנאמר יומשה לא ידע כי קרן עור פניו
דברו אחר לא קשיא הא במילתא דעבידא
לאגלויי הא במילתא דלא עבידא לאגלויי והא
שבת דעבידא לגלויי מתן שכרה לא עביד
לגלויי רב חסדא הוא נקיש בדיה תרתי
מתנתא דתורא אמר כל מאן דתיי אומר ליה
שמעתיא דתורא משמיה דרב היבנא ליה
ניהליה א"ל רבא בר מחסיה הכי אמר רב
הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו שנאמר
לרעה כי אני ה' מקדשכם יחבה ניהליה אמר
חביבין עלך שמעתיא דרב כולי האי א"ל
אין א"ל היינו דאמר רב מילתא אלבישייהו
יקרא א"ל אמר רב הכי בתרייתא עדיפא ליה
מקמייתא ואי הוה נקיטא אחרתי היבנא ליה
וואמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא בר גוריא
אמר רב ילעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים
שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן
יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו
אדויו ונתגלגל הרבר וירדו אבותינו למצרים:
ואמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא בר
גוריא אמר רב ילעולם יחור אדם וישב בעיר
שישיבתה קרובה שמתוך שישיבתה קרובה
נהג העיר הזאת קרובה להוא שמה והיא
מוצער מאי קרובה אילויא קרובה רבא
אלא מתוך שישיבתה קרובה עונותיה מוצערין א"ר
דכתיב אמלטה נא שמה נ"א בנימטריא נ' וחד
הווי ושל ושל סדוס נ' וב' ושלוחתה

שאינו בית הכסא דמאיים.
הוא מגונה עליו מש"ה מספקין לו
הוא מסופק ויקרא לו. גרעון להקציה ה'
אמונה נבית הכסא: לריך לטודיעו.
ומתוך כך מתהליץ דבדרים ואינו נוצם
כבוד דשמא יתיניש לקבלה

שאינו בית הכסא דמאיים: אין שם שאילת שלום
מסייע ליה לרב המנונא משמיה דעולא דאמר
אסור לאדם שיתן שלום לחבירו בבית המרחץ
משום שנאמר ויקרא לו ה' שלום אלא מעתה
הימנותא נמי אסור למימר בבית הכסא דכתי'
האל הנאמן וכו"ה"ג והאמר רבא בר מחסיה
אמר רב חמא בר גוריא אמר רב אשרי למימר
הימנותא בבית הכסא התם שם גופיה לא
איקרי הכי דמתרגמינן אהא מהיטא הכא
שם גופיה איקרי שלום דכתיב ויקרא לו ה'
שלום: ואמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא
בר גוריא אמר רב הנותן מתנה לחבירו צריך
להודיעו שנאמר לרעה כי אני ה' מקדשכם
ה' תניא נמי הכי לרעה כי אני ה' מקדשכם
א"ל הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית
גנאי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל
לך והודיעם מכאן ארשב"ג הנותן פת לחנינו
צריך להודיע לאמו מאי עביד ליה אמר אבי
ישאיף ליה משמא ומלי ליה כוחלא והאידיא
דחיישי לכשפים מאי אמר רב פפא שאיף ליה
מאורו המין איני והאמר רב חמא (בר)
הניא הנותן מתנה לחבירו א"צ להודיעו
שנאמר יומשה לא ידע כי קרן עור פניו
דברו אחר לא קשיא הא במילתא דעבידא
לאגלויי הא במילתא דלא עבידא לאגלויי והא
שבת דעבידא לגלויי מתן שכרה לא עביד
לגלויי רב חסדא הוא נקיש בדיה תרתי
מתנתא דתורא אמר כל מאן דתיי אומר ליה
שמעתיא דתורא משמיה דרב היבנא ליה
ניהליה א"ל רבא בר מחסיה הכי אמר רב
הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו שנאמר
לרעה כי אני ה' מקדשכם יחבה ניהליה אמר
חביבין עלך שמעתיא דרב כולי האי א"ל
אין א"ל היינו דאמר רב מילתא אלבישייהו
יקרא א"ל אמר רב הכי בתרייתא עדיפא ליה
מקמייתא ואי הוה נקיטא אחרתי היבנא ליה
וואמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא בר גוריא
אמר רב ילעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים
שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן
יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו
אדויו ונתגלגל הרבר וירדו אבותינו למצרים:
ואמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא בר
גוריא אמר רב ילעולם יחור אדם וישב בעיר
שישיבתה קרובה שמתוך שישיבתה קרובה
נהג העיר הזאת קרובה להוא שמה והיא
מוצער מאי קרובה אילויא קרובה רבא
אלא מתוך שישיבתה קרובה עונותיה מוצערין א"ר
דכתיב אמלטה נא שמה נ"א בנימטריא נ' וחד
הווי ושל ושל סדוס נ' וב' ושלוחתה

שאינו בית הכסא דמאיים.
הוא מגונה עליו מש"ה מספקין לו
הוא מסופק ויקרא לו. גרעון להקציה ה'
אמונה נבית הכסא: לריך לטודיעו.
ומתוך כך מתהליץ דבדרים ואינו נוצם
כבוד דשמא יתיניש לקבלה

תורה אור השלם

1 וכן נקרא גרעון מחמת לך
ויקרא לו ה' שלום עד דהוה
ביתו עורו בעצרת אבי
העיר: שישיבם כד
2 וידעו כי י' אלוהיך דעא
האלהים האל האלקי שמי
הבית והחדש לאביו
ולעשרו מצותי האלק
דבר: י
3 ואתה דבר אל בני
ישראל לאמר את
שבתו תשמרו כי את
דוא בני ובניכם
לדורותיכם לדעת כי אני י'
שמתי לא י'
4 ויהי ברדת שמה מחר
סני ושני לחת המחת ביד
משנה ברדתו מן הים
ומשם לא ידע כי קרן עור
פניו דברו אחר:
5 ובה נא העיר והאת
קרבן לזוט שמה ודוא
מצער אלקתא נא שמה
האל מצער דוא וחדו
נפשי: בראשית י"ב כ

הנהגות הב"ח

(א) ר"י ד"ה ה' ונא ימי
וי ה' דאחוק נמנא
כנפיש הני:

רבינו הגנאל

אמר רב המנונא אסור ליתן
שלום לחבירו בבית הכסא
שהוא נבית איקרי שלום,
שנאמר ויקרא לו ה' שלום.
אל לומר נאמן בבית הכסא
סודו שאינו שם שנאמר
האל הנאמן ומתרגמינן
אלהא מהיטא. אמר רב
הנותן מתנה לחבירו צריך
להודיעו שנאמר לרעה כי אני
ה' מקדשכם ואינו
מילי במילתא דלא עבידא
לאגלויי. אבל במילתא
דעבידא לאגלויי לא,
שנאמר ומשה לא ידע
כי קרן עור פניו. אמר
רב לעולם אל ישנה
אדם בנו אחר משאר
בניו. שרורי בשביל ב'
סלעים מילת שהיה יעקב
אבינו ליוסף נתקנאו בו
אדויו ונתגלגל הרבר וירדו
אבותינו למצרים. אמר
רב לעולם יחור אדם
וישב בעיר שישיבתה
קרובה שמתוך שישיבתה
קרובה עונותיה מוצערין
א"ר דכתיב אמלטה נא שמה
נ"א בנימטריא נ' וחד
הווי ושל ושל סדוס נ' וב'
והשלוחתה

הנהגות הב"ח

(א) ר"י ד"ה ה' ונא ימי
וי ה' דאחוק נמנא
כנפיש הני:

רבינו הגנאל

אמר רב המנונא אסור ליתן
שלום לחבירו בבית הכסא
שהוא נבית איקרי שלום,
שנאמר ויקרא לו ה' שלום.
אל לומר נאמן בבית הכסא
סודו שאינו שם שנאמר
האל הנאמן ומתרגמינן
אלהא מהיטא. אמר רב
הנותן מתנה לחבירו צריך
להודיעו שנאמר לרעה כי אני
ה' מקדשכם ואינו
מילי במילתא דלא עבידא
לאגלויי. אבל במילתא
דעבידא לאגלויי לא,
שנאמר ומשה לא ידע
כי קרן עור פניו. אמר
רב לעולם אל ישנה
אדם בנו אחר משאר
בניו. שרורי בשביל ב'
סלעים מילת שהיה יעקב
אבינו ליוסף נתקנאו בו
אדויו ונתגלגל הרבר וירדו
אבותינו למצרים. אמר
רב לעולם יחור אדם
וישב בעיר שישיבתה
קרובה שמתוך שישיבתה
קרובה עונותיה מוצערין
א"ר דכתיב אמלטה נא שמה
נ"א בנימטריא נ' וחד
הווי ושל ושל סדוס נ' וב'
והשלוחתה

הנהגות הב"ח

(א) ר"י ד"ה ה' ונא ימי
וי ה' דאחוק נמנא
כנפיש הני:

רבינו הגנאל

אמר רב המנונא אסור ליתן
שלום לחבירו בבית הכסא
שהוא נבית איקרי שלום,
שנאמר ויקרא לו ה' שלום.
אל לומר נאמן בבית הכסא
סודו שאינו שם שנאמר
האל הנאמן ומתרגמינן
אלהא מהיטא. אמר רב
הנותן מתנה לחבירו צריך
להודיעו שנאמר לרעה כי אני
ה' מקדשכם ואינו
מילי במילתא דלא עבידא
לאגלויי. אבל במילתא
דעבידא לאגלויי לא,
שנאמר ומשה לא ידע
כי קרן עור פניו. אמר
רב לעולם אל ישנה
אדם בנו אחר משאר
בניו. שרורי בשביל ב'
סלעים מילת שהיה יעקב
אבינו ליוסף נתקנאו בו
אדויו ונתגלגל הרבר וירדו
אבותינו למצרים. אמר
רב לעולם יחור אדם
וישב בעיר שישיבתה
קרובה שמתוך שישיבתה
קרובה עונותיה מוצערין
א"ר דכתיב אמלטה נא שמה
נ"א בנימטריא נ' וחד
הווי ושל ושל סדוס נ' וב'
והשלוחתה

הנהגות הב"ח

(א) ר"י ד"ה ה' ונא ימי
וי ה' דאחוק נמנא
כנפיש הני:

רבינו הגנאל

אמר רב המנונא אסור ליתן
שלום לחבירו בבית הכסא
שהוא נבית איקרי שלום,
שנאמר ויקרא לו ה' שלום.
אל לומר נאמן בבית הכסא
סודו שאינו שם שנאמר
האל הנאמן ומתרגמינן
אלהא מהיטא. אמר רב
הנותן מתנה לחבירו צריך
להודיעו שנאמר לרעה כי אני
ה' מקדשכם ואינו
מילי במילתא דלא עבידא
לאגלויי. אבל במילתא
דעבידא לאגלויי לא,
שנאמר ומשה לא ידע
כי קרן עור פניו. אמר
רב לעולם אל ישנה
אדם בנו אחר משאר
בניו. שרורי בשביל ב'
סלעים מילת שהיה יעקב
אבינו ליוסף נתקנאו בו
אדויו ונתגלגל הרבר וירדו
אבותינו למצרים. אמר
רב לעולם יחור אדם
וישב בעיר שישיבתה
קרובה שמתוך שישיבתה
קרובה עונותיה מוצערין
א"ר דכתיב אמלטה נא שמה
נ"א בנימטריא נ' וחד
הווי ושל ושל סדוס נ' וב'
והשלוחתה

מקדם ומשם נפשו לתקומות אחרים
שהרי בסוף ימי פלג נתפלגו הארצות
הארץ (שם ב') ואם תאמר כמתלת ימיו
אלא לנפש נתן לך סימן וכן הוה
לנצרות וכשאר סדוס שנת ז"ט
לנצרות והוא שנה שנה שנה
האמורה בה גאון שבעת להם
ושלות השקט היה לה וגו' (וחוקל עו)
וכמדי נתיב לא ידעו עיט לא
הדריכוהו וגו' (איוב כו):
עשרים